

ДОСТАВА НА ПИСМЕНА
**(сите начини на доставување
предвидени во Закон)**

Правна рамка

- ✓ **Закон за парничната постапка** (Сл.весник на РМ бр.79/2005,110/2008; 83/2009; 116/2010; 124/2015; - чл.125 - чл.143)
- ✓ **Закон за кривичната постапка** (Сл.весник на РМ 150/2010,100/2012; 142/2016; 193/2016; 198/2018) - чл.128 – 132
- ✓ **Судски деловник** („Сл.весник на РМ 66/2013, 114/2014) чл.152, чл.159, чл.210 – чл.218
чл.235-238 - Доставна служба и надзор над доставната служба

- ✓ **Закон за општата управна постапка - (Сл.весник на РМ 124/2015)**

ГЛАВА XI

(со препорачано писмо, лично, посредно, јавна објава, по електронски пат или со официјално објавување во службено гласило)

Достава на писмена

- ✓ Поим на писмено (поднесоци, дописи, акти на судот)
- ✓ Задолжителни елементи на судската одлука (**доставна наредба**, правна поука и налог за такса)
- ✓ Доставна наредба
 - под наредбата судската служба констатира број на примероци, датум на доставување и потпис

Значење на уредна достава на писмена

- ✓ Доставата и уставно загарантираното право за пристап до суд;
- ✓ Ажурната судска достава од клучно значење за ажурноста на судската постапка и ажурност во работењето на судската институција;
- ✓ Тек и проблеми во практичната примена на законската и подзаконска регулатива за достава на писмена;

- ✓ Неизвршување или несовесно извршување на доставувањето и одолголекување на постапката;
- ✓ несовесно извршување на должноста за доставување како причина за дополнителни трошоци во постапката;

НАЧИНИ НА ДОСТАВА СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА ПАРНИЧНАТА ПОСТАПКА

- ✓ Доставка непосредно во судот
- ✓ Доставка преку службено лице на судот
- ✓ Доставка преку пошта
- ✓ Доставка преку нотар, извшител
- ✓ Доставка преку електронски пат
- ✓ Доставка преку друго лице определено со закон

ДОСТАВА НЕПОСРЕДНО ВО СУДОТ

- ✓ Ако странката односно неговиот полномошник бара лично да го прими писменото во судот
- ✓ Можност за достава на адвокати во седиштето на судот

Достава преку службено лице на судот

- ✓ Доставна служба на судот
- ✓ Прием и раздолжување на однесената достава од претходниот ден
- ✓ Надзор во однос на ажурноста во приемот и доставата на писмената и евентуалните проблеми.

КНИГА ЗА ПРИМАЊЕ И ДОСТАВУВАЊЕ НА ПИСМЕНА

Датум на предавање на судскиот службеник за достава	Ознака на списот	Број и вид на писмената за достава		Вратено на датум		ЗАБЕЛЕШКА
		Покани	Друго	доставница за извршеното доставување	неврачени покани и писмена	
1	2	3	4	5	6	7

Образец СД бр. 89 (член 255 од СД) - Книга за примање и доставување на писмена

Одбивање на прием

- ✓ Не се смета дека правно лице е уредно покането на рочиште за главна расправа, ако судскиот доставувач на повратницата само констатирал дека лицето овластено за примање на поканата одбил да ја прими, а притоа не ја оставил во канцеларијата на правното лице (правно становиште на Одделот за граѓански дела при Врховен суд)

ДОСТАВНИЦА

- ✓ На потврдата за извршено доставување покрај потписот, примачот сам го наведува денот на приемот;
- ✓ Ако доставувачот е неписмен или не е во состојба да се потпише;
- ✓ Ако доставницата е изгубена;

Достава – судска пракса

- ✓ Постоене на повратница во списите за извршена достава на писмено на правно лице, како препорачана поштанска пратка за која приемот е потврден со потпис, а без печат на приемачот, ако таков поседува, претставува доказ дека постои уредна достава на писменото, се додека приемачот на писменото не го докаже спротивното, по барање за враќање во поранешна состојба или некоја друга постапка.

Достава преку пошта

- ✓ Доставна книга за пошта (евиденција на извршените испраќања и евиденција на поштенските трошоци)
- ✓ Доставата е уредно извршена кога писменото ќе биде врачено односно лицето не го подигне писменото во рок од 8 дена од известувањето
- ✓ Неуредно вратената достава судот ја одбива од вкупната сума за наплата на поштарината

Која друга достава АД „Македонска пошта“ ја смета за уредна

- ✓ Ако при обидот за достава се утврди дека примачот е преселен, отпатувал, умрел
- ✓ Ако при обидот за достава, истата не може да се изврши поради недоволна адреса

Доставна книга за пошта

Реден број	Датум на уписот	Ознака на списот	Примател		Тежина во грамови	Поштарина	Број на препораката
			Име и презиме односно назив	Место			

Образец СД 61 – (Член 215 од Судскиот деловник) Доставна книга за пошта

Формат: (210 x 297 мм)

Достава преку нотар, извршител

- ✓ По барање на странката, судот може да одреди доставата да му се довери на нотар, односно извршител, предложен од странката.
- ✓ Трошоците и наградата предизвикани со доставувањето преку нотар, односно извршител, **странката** ги надоместува на нотарот, односно извршителот.

Електронска достава

- ✓ Електронска пошта - сервис на Интернет кој овозможува размена на електронски пораки меѓу корисниците.
- ✓ се врши преку информатичкиот систем на судот на адресата на електронското сандаче на примателот на доставата
- ✓ Услови за користење на системот за електронска достава на судски документи
- ✓ Барање за регистрација на електронско сандаче за користење на системот за електронска достава на судски документи - <http://edostava.sud.mk>
- ✓ Електронска достава на писмено кое содржи прилози за кои нема техничка можност да се достават електронски

- ✓ Доставувањето на писмена на адвокати, државни органи, односно органи на државната управа, единици на локалната самоуправа, правни лица и на лицата на кои им се пренесени јавни овластувања, се врши по електронски пат во електронско сандаче
- ✓ достава во случаи кога не постојат технички услови за достава во електронско сандаче

Кој се е „друго лице определено со закон “ на кое му се врши достава

- ✓ Полномошник за примање на писмена на странка која таа или нејзиниот законски застапник се наоѓа во странство или привремен застапник за примање на писмена
- ✓ Заеднички полномошник за примање на писмена за повеќе лица кои заеднички тужат а немаат заеднички полномошник

ВО КОИ СЛУЧАИ МОЖЕ ДА СЕ ИЗВРШИ ДОСТАВА
НА ПИСМЕНА ПРЕКУ ОГЛАСНА ТАБЛА НА СУДОТ

- ✓ Странката или нејзиниот законски застапник, полномошникот или полномошникот за примање на писмена го промени своето живеалиште односно престојувалиште а за тоа не го извести судот

- ✓ Доколку не успее доставата за правно лице на адресата запишана во трговскиот или друг регистар;
- ✓ Ако не успее доставата на физичко лице на адресата наведена во тужбата и доставата со препорачана пратка на адресата од личната карта;

пример од судската пракса

- РЕШЕНИЕ

-

СЕ ОПРЕДЕЛУВА дека сите натамошни доставувања по предметот МАЛВП.бр.16/23 на тужениот ДПТУ _____ ке се врши со прикачување на Огласна табла на Основен суд во _____.

- Доставувањето ке се смета за извршено по истекот на 15 дена за сите писмена од денот на објавување со прикачување на Огласната табла на судот.

Образложение

- Судот се обиде да изврши уредна достава на покана за давање одговор на тужба на тужениот ДПТУ _____ по предметот МАЛВП.бр.16/23.

Согласно тековната состојба издадена од страна на Централниот регистер на РМ РРК поканата е доставена на адреса _____. Тужбата заедно со поканата за одговор на тужба се врати со напомена дека тужениот е иселен, но истите се со седиште на наведената адреса што се утврди од Тековната состојба од 25.01.2023 година, поради што се смета дека доставата на адресата на седиштето на тужениот не е успешно извршена.

Бидејќи доставата на адресата на седиштето на тужениот не е успешно извршена и тоа на адреса запишана во Трговскиот регистер која што е иста и со адресата наведена во тужбата следувахе судот согласно чл.128 т.5 од ЗПП да одлучи како во изреката на Решението.

Други начини на достава на писмена

- ✓ До воени лица, до лица вработени во полицијата
- ✓ доставувањето на писмената до државјанин на Република Македонија во странство,
- ✓ правно лице кое има седиште во странство
- ✓ до лица или до установи во странство или до странци кои уживаат право на имунитет

- ✓ лица лишени од слобода доставувањето се врши преку управата на затворот, казнено-поправната установа или воспитно-поправниот дом
- ✓ странката има законски застапник, односно полномошник
- ✓ странката има повеќе законски застапници, односно полномошници,
- ✓ Доставувањето до адвокат може да се изврши и со предавање на писменото на лицето кое извршува какви било работи во неговата адвокатска канцеларија

Лична достава на странка - физичко лице

- ✓ Тужба, платен налог, вонреден правен лек, пресуда, решение во постапка поради смеќавање на владение, решение против кое е дозволена посебна жалба
- ✓ Други писмена кога со закон тоа е определено или судот смета дека тоа е потребно

Лична достава до правно лице

- ✓ Писменото се предава на овластеното лице за прием или работникот кој ќе се затече во просторијата
- ✓ На државен орган писменото се предава во писарницата
- ✓ Достава на правни лица запишани во трговскиот регистар

БЛАГОДАРАМ НА ВНИМАНИЕТО

*Судски администратор,
Сашо Темелкоски*